

1.ความหมายและลักษณะของกฎหมาย

1.1 ความหมายของกฎหมาย

1.1.1 การให้นิยามศัพท์

1.1.1.1 การให้นิยามศัพท์ตามพจนานุกรม

1.1.1.2 การให้คำนิยามของนักกฎหมาย

กฎหมายมหาชนเบื้องต้น ใช้ประกอบการบรรยายของ
อาจารย์ชินินทร์ มณีดำ

- 1.2 ปัญหาการให้นิยามของ “กฎหมาย”
  - 1.2.1 การไม่สามารถหาข้อสรุปได้ของการให้นิยามคำว่ากฎหมาย
  - 1.2.2 ปัญหาความหมายของกฎหมายกับความยุติธรรม
- 1.3 ลักษณะของกฎหมาย
  - 1.3.1 กฎหมายคือกฎเกณฑ์ที่มีลักษณะทั่วไป เป็นนามธรรม
  - 1.3.2 กฎหมายคือกฎเกณฑ์ที่กำหนดแบบแผนความประพฤติ หรือความสัมพันธ์ของคนในสังคม
    - 1.3.2.1 กฎหมายกำหนดสิทธิให้แก่บุคคล
    - 1.3.2.2 กฎหมายกำหนดหน้าที่ให้แก่บุคคล

- 1.3.3 กฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่มีกระบวนการบังคับอย่างเป็นกิจจะลักษณะ
- 1.3.3.1 กระบวนการออกกฎหมาย
- 1.3.1.2 กระบวนการยุติธรรมตัดสินคดี
- 1.3.1.3 กระบวนการบังคับคดี

- 2. การแบ่งประเภทของกฎหมาย
- 2.1. เกณฑ์การแบ่งตามเนื้อหา
  - 2.1.1.กฎหมายสารบัญญัติ
  - 2.1.2.กฎหมายสบัญญัติ
- 2.2 เกณฑ์การแบ่งตามผลของกฎหมายที่มีผลกระทบต่อนิติกรรม
  - 2.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
  - 2.2.2 กฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

- 2.3 เกณฑ์การแบ่งตามองค์กรของผู้ตรากฎหมายสามารถแบ่งได้ดังนี้
  - 2.3.1 กฎหมายที่ตราโดยองค์กรนิติบัญญัติ
  - 2.3.2 กฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรอื่นที่ไม่ใช่นิติบัญญัติ
- 2.4 เกณฑ์การแบ่งตามเนื้อหา หรือ ตามแบบพิธี
  - 2.4.1 กฎหมายตามเนื้อหา
  - 2.4.2 กฎหมายตามแบบพิธี
- 2.5 เกณฑ์การแบ่งตามลักษณะนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณี

- 3.การแบ่งแยกกฎหมายมหาชนออกจากกฎหมายเอกชน
- 3.1 ประโยชน์ในการแบ่งแยกกฎหมายมหาชนออกจากกฎหมายเอกชน
- 3.2 วิวัฒนาการในการแบ่งแยก
- 3.3 การแบ่งแยกกฎหมายมหาชนของระบบกฎหมายต่างๆ
- **3.3.1** การแบ่งแยกของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ **Civil Law**
- 3.3.2 การแบ่งแยกของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ **Common Law**

- 3.4 ทฤษฎีที่ใช้แบ่งแยกกฎหมายมหาชนออกจากกฎหมายเอกชน
- 3.4.1 ทฤษฎีผลประโยชน์
- **3.4.2** ทฤษฎีอำนาจเหนือ
- 3.4.3 ทฤษฎีกฎหมายพิเศษ

- 3.5 ข้อบกพร่องของทฤษฎีที่ใช้แยกกฎหมายมหาชนออกจากกฎหมายเอกชน
- 3.5.1 ข้อบกพร่องของทฤษฎีผลประโยชน์
- 3.5.2 ข้อบกพร่องของทฤษฎีอำนาจเหนือ
- 3.5.2.1. บางนิติสัมพันธ์คู่กรณีอยู่ในฐานะไม่เท่าเทียมกันแต่เป็นความสัมพันธ์กันตามกฎหมายเอกชน
- 3.5.2.2 ความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมอาจไม่ใช่อยู่ใต้บังคับของกฎหมายเอกชน
- **3.5.3** ข้อบกพร่องของทฤษฎีกฎหมายพิเศษ
- **3.5.4** ปัญหาการแบ่งแยกกฎหมายมหาชนและเอกชนใน กฎหมายสังคม

- 4.ความหมายของกฎหมายมหาชน
- 4.1 นิยามตามพจนานุกรม
- 4.2 นิยามของนักกฎหมาย